

**DET KONGELIGE
OLJE- OG ENERGIDEPARTEMENT**

Ifølge liste

Deres ref

Vår ref

Dato

17/1144

26. juni 2017

Vedrørende uenighet mellom Troll og Fram

Det vises til brev 26. april fra Statoil på vegne av rettighetshaverne på Fram, der Statoil bringer uenighet i forhandlinger om Frams bruk av Trolls innretninger inn for Olje- og energidepartementet, jf. forskrift 20. desember 2005 nr. 1625 om andres bruk av innretninger (TPA-forskriften).

Det vises også til brev 16. mai fra Shell, på vegne av Shell, ConocoPhillips og Total, der disse selskapene legger frem sitt syn, og brev fra Petoro 16. mai der Petoro kommenterer enkelte sider ved saken. Det vises i tillegg til møte i departementet 26. mai der samtlige rettighetshavere i de to feltene var representert.

Rettighetshaverne i Troll og Fram er vist i tabellen under.

Rettighetshaver	Andel i Troll (%)	Andel i Fram (%)
Statoil Petroleum AS (operatør)	30,58385	45
ExxonMobil Exploration and Production Norway AS		25
Idemitsu Petroleum Norge AS		15
ENGIE E&P Norge AS		15
Petoro AS	56	
A/S Norske Shell	8,10145	
Total E&P Norge AS	3,69096	
ConocoPhillips Skandinavia AS	1,62374	

Statoil (forhandlingsleder), ExxonMobil, Engie og Idemitsu representerer Fram i forhandlingene mellom Fram og Troll, mens Shell (forhandlingsleder) og ConocoPhillips representerer Troll. Partene vil heretter være omtalt som Fram-selskapene og Troll-

Postadresse
Postboks 8148 Dep
0033 Oslo
postmottak@oed.dep.no

Kontoradresse
Akersgata 59
oed.dep.no

Telefon*
22 24 90 90
Org no.
977 161 630

Avdeling
Olje- og
gassavdelingen

Saksbehandler
Per Valvatne
22 24 61 50

selskapene. Petoro har sendt inn eget brev og omtales for seg. Ifølge Troll-selskapene støtter imidlertid Petoro de konklusjoner som fremgår av Troll-selskapenes brev.

Fram-feltet er bygget ut med to brønnrammer som er koblet opp mot Troll C. Fram fikk godkjent sin utbyggingsplan av Olje- og energidepartementet i 2001. Feltet begynte å produsere i 2003, og utbyggingen var basert på en feltuttømmingsavtale om bruk av Trolls innretninger. Avtalen gjelder fram til utløpet av en av partenes lisensperiode, inkludert eventuelle lisensforlengelser og Fram er forpliktet til å levere hele sin brønnstrøm til Troll.

Det er knapp kapasitet for gassprosessering på Troll C og tilgang på gasskapasitet begrenser oljeproduksjon både for Troll og Fram. I henhold til dagens feltuttømmingsavtale har Fram en avtalefestet kapasitetsreservasjon på 2,65 MSm³/dag frem til 30. september 2019.

Fram har behov for økt gasskapasitet på Troll. Fram planlegger derfor å bygge en ny gassmodul med gasskapasitet på 3,5 MSm³/dag plassert på Troll C. Fram skal dekke kostnadene for modulen og vil ha rett til kapasiteten. Fram ønsker i tillegg rett til kapasitet i eksisterende utstyr med 1 MSm³/dag, slik at Fram totalt får tilgang til en gasskapasitet på 4,5 MSm³/dag på Troll C. Dette innebærer at Frams bruk av eksisterende gassbehandlingskapasitet reduseres fra 2,65 til 1 MSm³/dag, og at Troll får en tilsvarende økt gassbehandlingskapasitet på 1,65 MSm³/dag i forhold til i dag.

Uenigheten

Fram-selskapene

Fram-selskapene er av den oppfatning at gjeldende avtale fastsetter prinsippene for hvordan den forespurte kapasitetsøkningen skal reguleres. En endringsavtale må inngås for å inkludere den økte kapasiteten, kostnadene forbundet med denne, og eventuelt tapte/utsatte inntekter for Troll. Fram-selskapene kan ikke se at det foreligger faktiske omstendigheter som skulle tilsi økning av tariff. De anfører videre at det skal tas utgangspunkt i de prinsipper som fremgår av appendiks K (tilhørende Addendum 4) i gjeldende avtale for å bestemme kompensasjon for tapt og utsatt produksjon.

Fram-selskapene hevder videre at Troll-selskapene ikke har villet gi innsyn i fakta eller den faktiske beregningsmetoden de anvender for å komme frem til sitt krav om kompensasjon for tapt og utsatt produksjon. Utover kompensasjon for faktiske kostnader og tapt/utsatt produksjon mener Fram-selskapene at det ikke er grunnlag for ytterligere kompensasjonselementer. Selskapene mener heller ikke at det er grunnlag for å innføre regulering om kostnadsdeling, og at det ikke er grunnlag for å endre eksisterende avtales bestemmelser vedrørende avslutning av egenproduksjon på Troll C.

Fram-selskapene ber om at OED fastsetter at vilkårene i gjeldende avtale skal gjelde for all forespurt kapasitet, dog slik at en endringsavtale 11 til avtalen skal reflektere de nye investeringene som utløses av Fram, samt kompensasjonsvilkår relatert til tapt og utsatt produksjon, som Fram skal dekke.

Troll-selskapene

Troll-selskapene mener utgangspunktet både etter avtalen etter petroleumsloven § 4-8 og TPA-forskriften er at Troll ikke har plikt til å avgi kapasitet som trengs for egen produksjon. Fra dette unntaket gjelder det kun et snevert unntak for de tilfellene der brukerfeltet har en klar interesseovervekt i å få kapasitet som fortrenger eierfeltets egne reserver, hvilket ikke er tilfelle i denne saken.

Dersom Troll må avgi kapasitet i eksisterende anlegg slik at egne oljereserver tapes, mener Troll-selskapene at Fram fullt ut må kompensere Trolls oljetap. Modellen for beregning av oljetap i gjeldende avtale og som Fram krever benyttet er ifølge Troll-selskapene ikke egnet til dette formålet og har historisk gitt Troll vesentlig lavere kompensasjon enn det som har vært faktisk tap som følge av Frams bruk.

Troll-selskapene mener videre at kostnadsdeling fra tidspunktet Troll C får negativ kontantstrøm basert på oljeproduksjon er hensiktsmessig for å sikre best mulig ressursutnyttelse. De mener gassproduksjon ikke bør inkluderes fordi Troll kan produsere gass over Troll A isteden.

Troll-selskapene krever også flere andre kompensasjonselementer fra Fram som de mener følger av økte kostnader og økt risiko knyttet til Frams framtidige bruk, herunder installasjon, drift og fjerning av ny modul.

Troll-selskapene ber OED fastsette at Fram ikke har krav på kapasitet over Troll Cs eksisterende anlegg og kostnadsdeling fra det tidspunkt oljeproduksjonen over Troll C ikke lenger er lønnsom for Troll.

Petoro sine synspunkter

Petoro mener det ikke er ledig kapasitet på Troll C, og mener partene er enige om dette. Med hensyn til avgivelse av kapasitet til Fram i eksisterende utstyr viser Petoro til petroleumsloven § 4-8 og mener vurderingen som må foretas, er om det er samfunnsmessig rasjonelt å øke produksjon på Fram og Frams satellitter på bekostning av Troll. Petoro mener videre at beregning av tapt og utsatt produksjon er svært krevende og risikofylt, og at nåværende fullfeltmodell for Troll ikke er egnet til å predikere oljetapet som følge av redusert gasskapasitet.

Petoro foreslår en løsning hvor Fram får rett på kapasitet i ny modul (3,5 MSm³/dag) og at Troll beholder kapasitet i eget utstyr.

Departementets vurdering

Departementet regulerer tredjepartsbruk av innretninger på norsk sokkel for å oppnå effektiv bruk av innretninger for å sikre rettighetshaverne gode insentiver til lete- og utvinningsvirksomhet ut fra hensynet til god ressursforvaltning. Et viktig hensyn er at mest

mulig av fortjenesten ved en utbygging skal tas ut på feltene – ikke tilfalle eiere av infrastruktur.

Når det gjelder den aktuelle saken vil departementet innledningsvis bemerke at Fram har en godkjent utbyggingsplan basert på en avtale om å produsere all olje og gass over Troll C-plattformen; avtalen mellom partene er en "feltuttømmingsavtale" der Fram har forpliktet seg til å levere hele sin brønnstrøm til Troll, og Troll har forpliktet seg til å ta imot denne. Det er verken i tråd med godkjent utbyggingsplan eller god ressursforvaltning om Fram sine samfunnsøkonomisk lønnsomme ressurser ikke blir produsert over Troll C. Det er derfor påkrevet at partene finner en løsning på uenigheten som legger til rette for god ressursforvaltning.

Departementet har bedt Oljedirektoratet om en foreløpig ressursforvaltningsmessig vurdering av hvordan 1 MSm³/dag kapasitet i eksisterende anlegg bør allokeres. Basert på sin kunnskap mener Oljedirektoratet at Fram får en betydelig høyere ekstra oljeproduksjon som følge av at Fram går fra 3,5 MSm³/dag i gasskapasitet til 4,5 MSm³/dag enn det Troll vil produsere av olje hvis de beholder denne kapasiteten selv. Departementet legger til grunn at dette også innebærer høyere samlet verdiskaping og best ressursforvaltning.

Basert på den informasjon partene har gitt i anledning saken, legger departementet til grunn at en løsning på de kommersielle diskusjonene bør finnes snarlig.

Etter departementets forståelse dreier partenes uenighet seg blant annet om hvilke rettigheter og plikter som følger av feltuttømmingsavtalen de berørte selskapene har inngått. Fram-selskapene hevder som nevnt ovenfor at den gjeldende avtalen fastsetter prinsippene for hvordan den forespurte kapasitetsøkningen skal reguleres. I hvilken grad den gjeldende avtalen fastsetter prinsippene og hva dette betyr for hvilke konkrete vilkår som skal gjelde, er et spørsmål om avtaletolkning. Dette bør løses mellom partene. Blant annet av denne grunn har departementet valgt å ikke fatte vedtak vedrørende den uenighet som er brakt inn for departementet, slik partene ber om.

TPA-forskriften griper ikke inn i avtaler som var inngått før forskriften trådte i kraft. Forskriftens regler kommer imidlertid til anvendelse ved reforhandling av slike avtaler, herunder fornyelse av eksisterende avtaler eller at partene selv er enige om reforhandling eller dersom avtalen ikke regulerer forholdet.

Selv om departementet ikke nå formelt tar stilling til saken vil det i det følgende knytte noen betraktninger med bakgrunn i regelverket.

I henhold til TPA-forskriften § 9 skal bruker dekke de kostnader som påføres eier som følge av brukers bruk. Troll kan således iht. TPA-forskriften kun kreve at Fram dekker kostnader som påføres Troll som følge av Frams økte bruk og en rimelig fortjeneste hensyntatt den risiko den økte bruken medfører. Nedenfor følger kommentarer til noen av de kompensasjonselementene det er uenighet om.

Tapt og utsatt produksjon

Partene synes å være enige om at Fram's bruk medfører tapt og utsatt produksjon for Troll. Dersom eksisterende avtale ikke legger andre føringer, anser departementet at Troll derfor har rett til å kreve kompensasjon for tapt og utsatt produksjon fra Fram i henhold til TPA-forskriften § 9 tredje ledd, fjerde strekpunkt.

Eventuelle videre forhandlinger om kompensasjon om tapt og utsatt produksjon må i henhold til TPA-forskriften § 4 "*organiseres og gjennomføres i redelighet og god tro, i tråd med god virksomhetsstyring, og slik at forhandlingene ikke vil gi den ene parten en urimelig fordel på den andre parts bekostning*". Dette innebærer at grunnlaget for kompensasjon som eier krever av bruker må dokumenteres. I eventuelle videre forhandlinger legger departementet derfor til grunn at Trolls forhandlingsteam må dele underliggende tallgrunnlag, forutsetninger og beregninger i så stor utstrekning at Fram har et objektivt sett tilstrekkelig grunnlag til å forstå hvordan Troll kommer frem til sine anslag over tapt og utsatt produksjon, og slik at de kan ettergå Trolls beregninger. Dette gjelder uavhengig av hvilken modell som benyttes.

Driftskostnadsdeling

Departementet har merket seg at den gjeldende avtalen inneholder bestemmelser som skal håndtere en situasjon der Troll ikke kan opprettholde lønnsom drift.

Uansett vil departementet vise til at det i forbindelse med uenighet mellom Grane og Svalin har påpekt at TPA-forskriften som hovedregel ikke legger opp til driftskostnadsdeling. Departementet har videre uttalt i høringsnotat fra 28. september 2012 i forbindelse med forslag om endringer i TPA-forskriften at driftskostnadsdeling kan være egnet løsning for å ivareta ressursforvaltningshensyn i situasjoner der vertsfeltet er i slutfasen og egenproduksjon har falt til et så lavt nivå at vertsfeltet ikke kan opprettholde lønnsom drift. En slik situasjon foreligger ikke nå for Troll C.

Øvrige elementer

Troll-selskapene har krevd kompensasjon for en rekke øvrige elementer. Departementet vil påpeke at eier iht. TPA-forskriften kun kan kreve at bruker dekker kostnader som påføres eier som følge av brukers bruk og en rimelig fortjeneste hensyntatt den risiko bruken medfører. Eier må dokumentere slike kostnader og risiko og dele nok informasjon med bruker til at bruker kan forstå hvordan eier har kommet frem til resultatene og ettergå eiers beregninger. Departementet vil ikke kommentere de enkelte elementene ytterligere.

Med hilsen

Lars Tarald Kvam (e.f.)
avdelingsdirektør

Per Valvatne
seniorrådgiver

Adresseliste

AS Norske Shell	Postboks 40	4098	TANANGER
ConocoPhillips	Postboks 3	4064	STAVANGER
Skandinavia AS			
Engie E&P Norge AS	Postboks 242 Forus	4066	STAVANGER
ExxonMobil	Postboks 60 Forus	4064	STAVANGER
Exploration and Production Norway AS			
Idemitsu Petroleum Norge AS	Postboks 2035 Vika	0125	OSLO
Petoro AS	Postboks 300 Sentrum	4002	STAVANGER
Statoil Petroleum AS	Forusbeen 50	4035	STAVANGER
Total E&P Norge AS	Postboks 168 Sentrum	4001	STAVANGER

Kopi

Oljedirektoratet